

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6P/9/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111232720
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2012:8111232720.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudcom JUDr. Karolom Krochtom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti L. A., nar. XX.X.XXXX a F. A., nar. X.X.XXXX, X. XX, XXX XX B., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove, deti rodičov D. A., nar. XX.X.XXXX, X. XX, XXX XX B., zastúpená JUDr. Jánom Jurčom, advokátom, Partizánska 5, 085 01 Bardejov a J. A., nar. XX.X.XXXX, K.D. XXXX/XX, XXX XX X., o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletých detí L. a F. A. podal návrh, ktorým žiadal zníženie svojej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, a to u maloletého Daniela zo sumy 130,-€ mesačne na sumu 50,-€ mesačne a u maloletého Matúša zo sumy 100,-€ mesačne na sumu 40,-€ mesačne, počnúc 1.12.2011.

Návrh odôvodnil tým, že od rozhodnutia súdu o výživnom sa podstatne zmenili jeho možnosti, lebo vo februári 2011 zrušil živnosť, pretože sa mu v podnikaní nedarilo, v súčasnosti je evidovaný ako nezamestnaný, nemá žiaden príjem, pretože mu nebol priznaný nárok na podporu v nezamestnanosti a nepoberá ani sociálne dávky. Príležitostne sa mu vyskytne nejaká práca, z ktorej príjem nie je postačujúci na pokrytie jeho výdavkov. Z uvedeného dôvodu mu prispievajú v značnej miere rodičia. Okrem výživného má aj iné výdavky, ako je nájomné vo výške 300,-€, ďalej spláca úver vo výške 100,-€ z obdobia manželstva. Ďalšie výdavky predstavujú poisťka, strava, ošatenie.

-2- 6P 9/2012

Kolíznym opatrovníkom v správe o prešetrení pomerov navrhol návrh otca zamietnuť. Z tejto správy vyplýva, že matka spolu s maloletými deťmi býva od 15.7.2011 v prenajatom 2 izbovom byte v Bardejove, na ul. X. XX. Zmluva o podnájme sa predlžuje každý rok. Matka maloletých detí pracuje ako učiteľka anglického jazyka na X. I. v Bardejove. Pracuje na skrátenej pracovnej úväzok. Pracovná zmluva jej končí dňa 30.6.2012 z toho dôvodu, že bola prijatá do zamestnania počas zastupovania kolegyne na materskej dovolenke. Jej čistý príjem z tejto činnosti je cca 460,-€. Maloletý Daniel navštevuje 1. ročník na C. I. Š. v Bardejove. Navštevuje neurologické oddelenie z dôvodu ADHD -poruchy pozornosti s hyperaktivitou. V súvislosti s týmto ochorením užíva lieky vo výške 17,-€ na 3 mesiace. Navštevuje psychologicko-pedagogickú poradňu v Bardejove a logopedickú poradňu v Bardejove. Stravuje sa v školskej jedálni,

náklady na stavu činia sumu 18,- € mesačne, navštevuje družinu, s čím sú spojené náklady v sume 3,- € mesačne, navštevuje výtvarný krúžok v rámci školy, s čím súvisí poplatok vo výške 3,- € mesačne, vysoké náklady sú aj na nákup potrieb na výtvarný krúžok. Náklady na školské potreby predstavujú sumu 50,- € na školský polrok. Poplatky do ZRPŠ sú v sume 20,- € na školský rok, školské poistenie dieťaťa je vo výške 1,5 € mesačne, poistenie dieťaťa v Kooperatíve činí sumu 9,50 € mesačne, poistenie a sporenie pre maloleté dieťa v TATRA BANKE je vo výške 15,50 € mesačne. Maloletý Matúš navštevuje predškolské zariadenie v Bardejove, ul. Z. Q.. S návštevou materskej škôlky má matka náklady na stravu v škôlke vo výške 18-20,- € mesačne, príspevky do ZRPŠ 10-20,- € na školský polrok, školské akcie 2,- € mesačne. Maloletý má diagnostikovanú ADHD - poruchu pozornosti s hyperaktivitou. Má odklad povinnej školskej dochádzky. Donedávna užíval lieky z neurologického oddelenia ako aj gastru, v súčasnosti ich má vysadené, absolvuje každý mesiac kontroly na uvedených oddeleniach. Poistenie maloletého v Kooperatíve predstavuje sumu 9,50 € mesačne, školské poistenie je v sume 1,50 € mesačne. Matka uhradza náklady súvisiace s prenájmom bytu vo výške 240,- € mesačne, inkaso je vo výške 126,44 € mesačne, elektrina 33,- € mesačne, plyn 5,- € mesačne. Náklady na stravu v domácnosti sú vo výške 400,- € mesačne, hygiena v domácnosti 60,- € mesačne. Náklady na internet sú v sume 15,- € mesačne. Podľa tvrdenia matky otec je v súčasnosti v kontakte s maloletými deťmi 1- krát za 5 až 6 týždňov. Stretáva sa s nimi v Bardejove, prípadne ich zoberie k svojej matke do Prešova a večer v ten istý deň maloleté deti vracia matke. Na Vianoce im kúpi darčeky, na narodeniny im kúpi darčeky, občas im kúpi aj oblečenie / trička, tramky /.

Súd vo veci nariadil pojednávania, vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletých detí, oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov doložených do spisu, pripojeného spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 10C 141/2009, dožiadaním Okresného sudu Prešov k sp. zn. 24P 619/10 a zistil nasledovný skutkový stav:

Pojednávania, na ktorom súd rozhodol sa nezúčastnil kolízny opatrovník, ktorý termín pojednávania vzal na vedomie na predchádzajúcom pojednávaní, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnil, ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Z uvedeného súd prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti kolízneho opatrovníka s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy postupom podľa § 101 ods. 2 OSP.

-3- 6P 9/2012-125-

Otec na podanom návrhu trval poukazujúc na svoj návrh. Okrem toho uviedol, že nemá z čoho platiť, lebo zrušil živnosť, nemá žiaden príjem a privyrába si občasnými brigádami v garáži, za nájom ktorej platí mesačne 150,-€. Živnosť ukončil, lebo nemal klientelu. Od marca 2011 býva spolu so svojou priateľkou v prenajatom 3-izbovom byte, za ktorý uhradza mesačne 240,-€ inkaso. Terajšia priateľka je nezamestnaná, poberá 90,-€ mesačne príspevok na bývanie, ktorý slúži na uhrádzanie služieb spojených s užívaním bytu. Okrem toho priateľka poberá dávku vo výške 108,72€ mesačne. Podľa vyjadrenia navrhovateľa, ten nevlasťní majetok vyššej hodnoty.

Matka s návrhom nesúhlasila dôvodiac, že otec má naďalej príjem aj keď zrušil živnosť. Ďalej poukázala na zdravotný stav synov Daniela a Matúša, ktorí trpia syndrómom AH DH v dôsledku čoho má zvýšené výdavky so zakupovaním liekov. Syn Matúš má aj ortopedické problémy. Ostatné výdavky na deti sú bežné výdavky, ako na iné deti. Matka je učiteľkou, s pracovnou zmluvou na dobu určitú.

Právny zástupca matky navrhol návrh zamietnuť poukazujúc na účelovosť podaného návrhu, pretože podľa jeho názoru otec svoje schopnosti umelo znižuje v snahe dosiahnuť zníženie výživného, no na druhej strane sa usiluje o rozšírenie styku so synmi.

Výživné zo strany otca na synov bolo stanovené rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 10C 141/09-26 zo dňa 14.10.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 6.11.2009. Vyššie uvedeným rozsudkom bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej je otec povinný prispievať na výživu syna Daniela sumou 130,-€ mesačne a na syna Matúša sumou 100,-€ mesačne. V čase rozhodovania Okresného súdu Prešov mal otec hrubý príjem okolo 1.000,-€ mesačne, po odpočítaní nákladov mu ostalo pre vlastné potreby cca 330,-€ až 500,-€. Z toho platil 230,-€ za byt a 230,-€ za pôžičky. Syn Daniel mal v tom čase cca 4,5 roka a syn Matúš cca 3,5 roka. Synovia boli zdraví. Tieto skutočnosti vyplývajú zo spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 10C 141/09.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 24P 619/2010 zo dňa 18.6.2010 bol styk otca so synmi rozšírený. Tento rozsudok však doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Od 8.2.2011 je otec nezamestnaný. Dobrovoľne ukončil podnikateľskú činnosť dňom 1.2.2011. V období 7/2011-12/2011 na základe dohody o vykonaní práce zarobil netto 181,30€. V období od 1.1.2011 do 31.1.2012 mu nebola vyplatená žiadna dávka v nezamestnanosti. Nateraz býva spolu so svojou priateľkou a jej synom v prenajatom byte, za užívanie ktorého uhrádzajú mesačne 240,-€. Priateľka je poberateľkou dávky vo výške 108,72€ mesačne. Zostatok na úvere bol u otca ku dňu 3.2.2012 vo výške 744,26€ a okrem toho platí splátky nebankovému subjektu vo výške 35,-€ mesačne. V roku 2011 mal nulovú daňovú povinnosť. Tieto skutočnosti vyplývajú z otcom predložených listinných dôkazov na čl. 34-44, čl. 112-121, resp. založených v prílohovej obálke.

Matka bola v období od 1.1.2011 do 7.9.2011 dobrovoľne nezamestnaná, bez príjmu. Nateraz je učiteľkou v základnej škole, s mesačným príjmom cca 460,-€. Býva s deťmi v podnájme, za ktorý mesačne uhrádza 240,-€ mesačne. Každému zo synov platí mesačné poisťné cca 9,60€, školské poplatky na synov predstavujú cca 36,-€ mesačne. Obaja synovia trpia syndrómom AH DH, Matúš ma aj ortopedické problémy. Takýto zdravotný stav vyžaduje bezpochýb zvýšené výdavky. Ostatné výdavky na synov sú bežné. Tieto skutočnosti

-4- 6P 9/2012

vyplývajú z matkou predložených listinných dôkazov na čl. 45-84, čl. 97-104. Syn Daniel má teraz cca 7 rokov, a syn Matúš cca 6 rokov.

Súd vyhodnotil dôkazy podľa svojej úvahy, jednotlivito a v ich vzájomnej súvislosti a dospel k záveru, že návrh otca je nedôvodný.

Podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine Právo na výživné sa nepremiľčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1,2,3 Zákona o rodine Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zmeny pomerov ako podporu takéhoto rozhodovania je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia s okolnosťami dôležitými v čase vydania nového rozhodnutia, pričom predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je trvalá a výrazná zmena okolností na jednej, či druhej strane, ktoré boli podkladom skoršieho rozhodnutia. Takouto zmenou môže byť vyšší vek dieťaťa, zhoršenie jeho zdravotného stavu, jeho nástup do školy vyššieho stupňa, zvýšenie, alebo zníženie zárobkov niektorého z rodičov, prípadne zmena počtu nimi vyživovaných osôb a podobne.

Po vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania jednotlivo, ale aj vo vzájomných súvislostiach posúdiac ich podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v danom prípade došlo k podstatnej zmene pomerov na strane otca, ale aj na strane maloletých synov. V čase poslednej úpravy mali synovia cca 4,5, resp. 3,5 rokov. Otec bol živnostníkom, s deklarovávaným hrubým príjmom 1.000,-€ mesačne, čistým 330,- €

-5- 6P 9/2012-126-

až 500,-€ mesačne. Tu je však na mieste potrebné zdôrazniť, že už v tom čase, otcove základne výdavky presahovali jeho čistý príjem, a aj napriek tejto skutočnosti pristúpil k rodičovskej dohode. V súčasnosti majú synovia cca 7, resp. 6 rokov, majú zdravotné problémy, ich matka je zamestnaná ako učiteľka v materskej škole na dobu určitú s mesačným priemerným zárobkom cca 460,-€. Otec je nezamestnaný. Od februára 2011 ukončil živnostenské oprávnenie.

V konaní bolo preukázané, že synovia sú vekovo vyspelejší, majú zdravotné problémy teda zvýšené náklady súvisia predovšetkým s ich zdravotným stavom. Náklady na nich boli preukázané, sú opodstatnené a zodpovedajú ich veku, korešpondujú so súčasným charakterom doby a hlavne s nárokmi, ktoré súvisia s ich zdravotným stavom.

V konaní bolo preukázané, že výdavky synov hradí matka výlučne zo svojho príjmu, otec sa podieľa na starostlivosti o synov, len vo forme určeného výživného, nad rámec prispieva nepravidelne. Súd zvážil možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca a odôvodnené potreby synov, pričom dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Podľa názoru súdu má otec všetky možnosti a schopnosti preto, aby na výživu synov prispieval sumou stanovenou posledným rozhodnutím, lebo ako už bolo vyššie uvedené, v čase pôvodného rozhodovania boli jeho bežné výdavky vyššie, než jeho príjmy, a aj napriek tomu, pristúpil k uzavretiu rodičovskej dohody. Aj keď otec žiadal o zníženie výživného z dôvodu, že je v súčasnej dobe nezamestnaný a evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, súd je toho názoru, že sa do takejto situácie dostal vlastným pričinením, nakoľko zrušil živnosť, čo súd považoval na jeho strane za vzdanie sa výhodnejšieho zárobku, zamestnania alebo majetkového prospechu v súlade s ustanovením § 75 ods.1 Zákona o rodine. Súd prihliadol aj k skutočnostiam, že otcovi nepribudla žiadna vyživovacia povinnosť, žije v spoločnej domácnosti so svojou priateľkou. Otcovi nebráni nič, aby si hľadal zamestnanie aj v odbore na ktorý nemá kvalifikáciu. Ukončenie živnostenskej činnosti, jej vykonávania formou „brigád“ pri zachovaní platenia nájomného za garáž, považoval súd za špekulatívne konanie zo strany otca s cieľom vyhnúť sa plateniu, respektíve plneniu vyživovacej povinnosti. Súd zdôrazňuje, že otec je zodpovedný za svoje deti rovnako ako ich matka a je teda jeho povinnosťou snažiť sa zarábať tak a toľko, aby vedel zabezpečiť ich dôstojný život. Vyživovacia povinnosť vyplývajúca z citovaných zákonných ustanovení slúži na zabezpečenie výživy dieťaťa a to vždy aj keď na úkor povinnej osoby, pričom povinní sú v tomto prípade rodičia dieťaťa. Pre posúdenie schopností a možností

otca súd posudzoval jeho reálne zárobkové možnosti, ktoré sú dané jeho fyzickým stavom, získanými vedomosťami a pracovnými skúsenosťami. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že návrh otca je nedôvodný a preto ho zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a/ OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože sa jedná o veci starostlivosti súdu o maloleté deti.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

-6- 6P 9/2012

1, V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2, Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3, Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.